

اقتصاد مقاومتی با حضور گسترده در تولید محقق می شود

دکتر سیدیحیی یثربی، استاد بازنشسته فلسفه دانشگاه علامه طباطبایی در یادداشتی به بررسی موضوع اقتصاد مقاومتی و راهکارهای اجرایی شدن آن در جامعه پراخته است.

دکتر سیدیحیی یثربی، استاد بازنشسته فلسفه دانشگاه علامه طباطبایی در یادداشتی به بررسی موضوع اقتصاد مقاومتی و راهکارهای اجرایی شدن آن در جامعه پراخته است.

امسال، سال اقتصاد مقاومتی اعلام شده است. اقتصاد مقاومتی یعنی بنیادهای اقتصادی کشور را طوری محکم و استوار سازیم که با هر بادی نلرزد و با موضعگیری کشورهای مختلف، آسیب نپذیرد. این هدف، بسیار بزرگ و ارجمند است؛ یعنی کشوری بتواند اقتصاد خود را به گونه ای سامان دهد که از رشد بالای اقتصادی برخوردار بوده و سطح تولیدش در مقایسه با کشورهای دیگر، جایگاه خوبی داشته باشد و اختلاس و دلالی و رانت خواری در آن جایی نداشته باشد و نرخ تورم بسیار مناسب و سطح بیکاری پایین باشد و شرایطش چنان استوار و آسیب‌ناپذیر باشد که هیچ بدخواهی از داخل و خارج نتواند به آن آسیب رساند.

این هدف بلند را با شرایطی که جامعه ما دارد در کوتاه مدت نمی توان بدست آورد؛ اما از همین امروز و امسال می توان به سوی آن گام برداشت. این گامها به دو صورت خواهند بود:

1. تدبیر مسئولان، گامهای عملیاتی و اجرایی که تدبیر آن بر عهده مسئولان و مدیران جامعه است.
2. اقدامات ایثارگرانه و مردمی؛ این کار برعهده همه مردم کشور است. اگرچه مسئولان جامعه باید به عنوان الگوی مردم در این کار پیش‌قدم باشند. من در این نوشته با بند یک کاری ندارم جزء اینکه دلم می خواهد به عنوان کسی که همیشه نگران شرایط تدبیر و مدیریت جامعه مان بوده است از اقدامات دولتمردان در این باره هر از چندی گزارش‌های دقیق بر اساس ارقام و آمار بشنوم. مثلاً بشنوم که برای بالا رفتن سطح تولید چه اقداماتی شده است؟ آری من بیش از این هم نمی توانم در این باره کاری بکنم! اما در مورد بند دوم انتظارات بیشتری دارم که به مواردی از آن‌ها اشاره می کنم:

1. ایثار شغلی، مسئولان سابق و امروزی مملکت اگر چند شغل دارند- که تعداد زیادی دارند- تنها از یک شغل خود حقوق بگیرند و بقیه مشاغل را به دیگران واگذارند. با این کار هم از میزان بیکاری در کشور می کاهند و هم خود و جامعه را از زیان‌های چند شغل داشتن، دور نگه می دارند. از یونان باستان تاکنون هر جا که بحث از کار در جامعه بوده است، به این نکته تأکید کرده اند که هر کس باید یک شغل داشته باشد تا هم فراغت کافی داشته باشد و هم از نرخ بیکاری بکاهد و هم کارها ناقص انجام نپذیرند. کسانی که هم سن و سال من باشند، می دانند که یکی از اعتراض‌های مردم به چند شغله‌های رژیم پهلوی بود.

2. ایثار مالی، مردم ما اهل ایثار و نثارند؛ اما در برابر دولت از این ایثار و نثار خبری نیست. ما نمونه آن را در ثبت نام برای یارانه ها دیدیم که با این همه تبلیغ رسانه ها و سفارش شخصیت‌ها، تعداد کمی از ثبت نام برای یارانه، خودداری کردند و از این تعداد هم بی تردید عده‌ای نه به خاطر ایثار، بلکه به دلایل دیگر ثبت نام نکردند. چرا چنین شد؟! به نظر من این کار دو چیز را نشان می دهد: یکی- همکاری نکردن با دولت؛ دیگری- صرف نظر نکردن از آن درآمد ناچیز.

بر این باورم که در هر دوی آن‌ها، خود دولت و مسئولان نقش دارند که به توضیح این نقش نمی پردازم. اما از آن‌جاکه مسئولان مملکت باید همیشه پیشگام باشند و به مردم درس ایثار و نثار بدهند، بیایند بخشی از درآمد خود را به بیت المال ببخشند. به جای فشار آوردن به مراکز خدماتی و دارو و درمان مردم، از هزینه های زائد، بکاهند و دریافت‌های اضافی خود را حذف کنند.

3. سرمایه گذاری در تولید، بدون شک، یکی از ارکان و پایه های اصلی اقتصاد جامعه، تولید است. ما در دورانی زندگی می کنیم که مانند دوران‌های گذشته، ثروت محدود نیست؛ بلکه هر جامع ای می تواند تولید ثروت خود را تا آن‌جا که بتواند، بالا ببرد. دیگر این‌گونه نیست که آمریکا داشته باشد و به چین صدقه بدهد؛ بلکه چین می تواند چنان‌که در عمل هم نشان داده است، نه تنها رقیب اقتصادی آمریکا شود؛ بلکه از آمریکا جلوتر هم برود. بنابراین در سال مقاومت اقتصادی، سران کشور که در میان آنان ثروتمند هم کم نیست و موسسات مالی زیادی را هم در اختیار دارند، در سرمایه گذاری پیشگام شوند و پول خود را در مسیر دلالی به کار نیندازند و این داوطلبان، عملاً اعلام کنند که تأسیس چه کارخانه ای را آغاز کرده اند.

در هر دورانی قدرت، ثروت را به دنبال دارد؛ اما این ثروت باید در مسیر درست به کار رود. من بر این باورم که مسئولان جامعه از آشکار کردن ثروت خود، نگرانند؛ زیرا قرار نبود مسئولان نظام اسلامی، ثروت اندوزی کنند. اما به این نکته توجه کنند اگر ثروت اندوزی گناه است، سرمایه گذاری در تولید می تواند آن گناه را جبران کند و برعکس پنهان کردن سرمایه و خارج کردن آن از کشور یا به کار بردن آن در دلالی ها و سوداگری های پنهانی، گناه آن ثروت اندوزی را هزاران برابر می کند. ما باید همیشه این افتخار را داشته باشیم که سران جامعه، گرفتار ثروت اندوزی نشوند و به ضروریات زندگی قناعت کنند و به فرموده حضرت علی(ع): زندگی خود را در سطح زندگی طبقات محروم جامعه نگه دارند. اجرای سفارش مولا علی(ع)، کارگزاران را از چندین خطر بزرگ، در امان می دارد؛ از جمله خطر زراندوزی و جاه طلبی.

4. هزینه کردن انفاق‌های دینی و یارانه ها در تولید، من به هنگام تصویب و اجرای یارانه ها گفتم که نه تنها یارانه ها بلکه فطریه، زکات و صدقات نیز باید در مسیر تولید قرا بگیرند تا بتوانیم فقر را از میان برداریم. اما عملاً می بینیم با این همه صندوق صدقات و با این همه تبلیغ، هنوز گدایی در جامعه ما رواج دارد و چهره شهرها را آلوده کرده است و نرخ فقر و فلاکت، آبروی این جامعه را می برد. پس باید به این نتیجه برسیم که این روش،

روش درستی نیست. ما به مردم، پول پرداخت نکنیم؛ بلکه این پرداخت‌ها را از یارانه گرفته تا صدقات در تولید، سرمایه گذاری کنیم و فقه به خانواده های فقیر در این مراکز تولید، با اولویت شغل دهیم. کاش به جای پرداخت یارانه، با پول آن به روستائیان وسایل لازم کشاورزی می دادند و مراکز تولید و نگهداری این وسایل را ایجاد می کردند. در سال اقتصاد مقاومتی بیاپید همه پرداخت‌ها را به سوی ایجاد مراکز تولیدی هدایت کنیم.